

GD Utbildning och kultur
Programmet för livslångt lärande

COMENIUS

Framgångssagor

EUROPA SKAPAR MÖJLIGHETER

Europe Direct är en tjänst som hjälper dig att få svar
på dina frågor om Europeiska unionen.

Gratis telefonnummer (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(* Vissa mobiltelefonoperatörer tillåter inte 00 800-nummer eller avgiftsbe-
lägger dem.

Obs.: Flera av projekten har redan avslutats. Informationen om länkar och
kontaktuppgifter kan därför vara inaktuell.

En stor mängd övrig information om Europeiska unionen är tillgänglig på Internet
via Europa-servern (<http://europa.eu>).

Kataloguppgifter finns i slutet av publikationen.

Luxemburg: Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer, 2008

ISBN 978-92-79-05917-9

© Europeiska gemenskaperna, 2008
Kopiering tillåten med angivande av källan.

Printed in Belgium

TRYCKT PÅ ICKE KLORBLEKT PAPPER

Comenius: de första stegen mot livslångt lärande i Europa

Europa genomgår just nu en stor förändring. De kunskaper och innovationer som förändringen medför är EU:s mest värdefulla tillgångar i dagens världsekonomi. Livslångt lärande samt tillgängligheten till och kvaliteten på Europas utbildningssystem spelar en avgörande roll i den ambitiösa målsättningen att förvandla EU till en dynamisk, kunskapsbaserad ekonomi.

Ett livslångt lärande förutsätter många grundläggande färdigheter, till exempel förmågan att fortsätta sitt lärande och organisera sin egen läroprocess. Grundläggande färdigheter som läs- och skrivkunnskap, räkneförmåga och informations- och kommunikationstekniska kunskaper är nödvändiga för att kunna bedöma, tillägna sig, bearbeta och tillgodogöra sig nya kunskaper och färdigheter. Språkkunskaper och multikulturell kompetens blir allt viktigare på den europeiska arbetsmarknaden och i europeiska samhällen som utgörs av en rik mångfald av traditioner och kulturer. Skolutbildningen står inför utmaningen att förmedla dessa grundläggande färdigheter och ge unga européer en god start på vägen mot ett livslångt lärande.

Sedan 1995, och även inom det nya programmet för livslångt lärande, är programmet Comenius inriktat på behoven inom undervisning och lärande hos elever, lärare och övrig undervisande personal inom förskole- och skolutbildning i Europa. Programmet stöder skolor och lärare i uppgiften att utrusta unga människor med de färdigheter de behöver för att börja ett liv fyllt av möjligheter att utvecklas, lära och växa.

I denna broschyr presenteras europeiska projekt, nätverk och skolpartnerskap som har bidragit till målen för ett livslångt lärande och en förbättring av skolutbildningen. Insatserna har skapat länkar mellan skolor, elever och lärare, institutioner för lärarutbildning samt andra intressenter inom skolutbildningen i Europa. Deltagarna har blivit motiverade att lära sig språk och den europeiska dimensionen har stärkts inom de olika institutionerna.

Jag hoppas att projekten som presenteras här får tjäna som exempel på bästa praxis och bli till inspiration för andra. Jag uppmanar alla som är verksamma inom skolutbildningen att utnyttja denna rika källa av framgångsrika aktiviteter och få inspiration till egen Comeniusverksamhet inom det nya programmet för livslångt lärande.

Ján Figel'

Ledamot av Europeiska kommissionen med ansvar för utbildning, kultur och ungdom.

A handwritten signature in black ink that reads "Ján Figel'". The signature is written in a cursive, slightly slanted style.

- 4 | Europa i klassrummet – programmet Comenius

Partnerskap mellan skolor

- 6 | Compass-projektet
- 7 | Interkulturell kommunikation genom scenkonst
- 8 | Vänskapens gunga
- 9 | Socioprofessionell integration av elever med hörsel- och talhandikapp i Frankrike och Rumänien
- 10 | Vår omgivning: i dag – i går – i morgon
- 11 | Avhoppare? Inte på min skola
- 12 | Det skrivna Europa
- 13 | Läsning – en nyckel till framgång i skolan
- 14 | Democrisis
- 15 | Naturen som modell? Möjligheter och begränsningar
- 16 | Leksaker i går – leksaker i dag

Multilaterala projekt

- 17 | Eurokid – att utveckla interkulturell och antirasistisk undervisning på Internet
- 18 | Tidig teknikundervisning
- 19 | Utomhuspedagogik: autentiskt lärande i utomhusmiljön
- 20 | Europas argonauter

Nätverk

- 21 | Det nya nätverket av tematiska museer och institutioner (Neothemi)

eTwinning

- 22 | Twinning-spelet

Lingua

- 23 | Dinocrocarna växer upp
- 24 | Soccerlingua
- 25 | Lingoland
- 26 | Ytterligare information om programmet Comenius 2007–2013. Mål och insatser

Europa i klassrummet – programmet Comenius

4

Efter ett pilotprojekt om multilaterala skolpartnerskap (1992–1994) startades Comenius för mer än 10 år sedan, 1995, som ett delprogram inom EU:s Sokratesprogram. Sedan dess har mer än 35 000 skolor och nära 3 miljoner lärare och elever deltagit i skolpartnerskap.

Comenius har också stött många projekt för att förbättra utbildningen av undervisande personal. Sedan år 2000, då Sokrates II startades, har Comeniusprogrammet stött 386 projekt som har utvecklat nya undervisningsmetoder, undervisningsmaterial och kurser för lärare och övrig

undervisande personal på praktiskt tagit alla områden inom skolutbildningen. I 41 Comeniusnätverk har experter samlat och utbytt kunskaper och bästa praxis inom skolutbildning i Europa.

Comenius i siffror	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Skolor som deltagit i partnerskap	8 794	10 231	10 097	10 178	10 782	12 156	12 430
Elever som deltagit i partnerskap	615 500	736 600	706 800	712 500	776 300	850 900	870 100
Skolor som deltagit i eTwinning-projekt	-	-	-	-	-	3 283	7 813
Elever som deltagit i eTwinning-projekt						91 900	218 700
Multilaterala projekt och nätverk	70	109	45	50	52	52	56

Comenius skolpartnerskap förändrar vardagen i skolorna

Comenius bidrar till att höja kvaliteten och främja den europeiska dimensionen i skolutbildningen i Europa. I skolpartnerskap möts elever och lärare från skolor i olika europeiska länder för att arbeta med ett gemensamt tema. De tar fram små skrifter om sina projektresultat, presenterar resultaten på utställningar eller på Internet eller framför dem på scen. De förbättrar sina språkkunskaper, använder modern informations- och kommunikationsteknik i sitt samar-

bete och fördjupar sina kunskaper om den europeiska kulturens mångfald. Det är ofta flera klasser involverade i projekten. I genomsnitt deltar 70 elever från varje partnerskola i projektverksamheter. Comenius skolpartnerskap erbjuder också en god möjlighet att träffa nya vänner utomlands. Partnerskapen som presenteras i denna broschyr visar den motivation och entusiasm som alla deltagare upplevt, elever såväl som lärare och föräldrar.

Lärare utnyttjar ofta möjligheten som skolpartnerskapen erbjuder för att arbeta med problem i sina skolor och jämföra partnerskolornas olika tillvägagångssätt. Skolpartnerskap fungerar också som en utgångspunkt för arbetet med frågor som att minska antalet elever som hoppar av skolan, integrera elevernas alla undervisningsbehov bättre i det dagliga skolarbetet och förbättra skolförvaltningen.

Bidragen från Comenius multilaterala projekt

Under det senast decenniet har Comenius multilaterala projekt arbetat med frågor som rör språkinläring och interkulturell undervisning, medier, informations- och kommunikationsteknik i skolutbildningen, miljö- och naturvetenskapsundervisning samt kvalitetskontroll och utvärderingsmetoder. Projekten som presenteras i denna broschyr ger en liten bild av projektens mångfald. I projekten

har många olika aktörer inom skolutbildningsområdet varit involverade, t.ex. institutioner för lärarutbildning, universitet och forskningscentra, skolor, localsamhällen, föreningar och ibland också företag.

Inom många projekt har man skapat webbplatser eller spridit resultaten på annat sätt. Projektdeltagarna har också utvecklat grundutbildnings- eller

fortbildningskurser som har gjort det möjligt för lärarstudenter och erfarna lärare från olika länder att förbättra sin pedagogiska förmåga inom specifika områden. Tillsammans med de individuella utbytesstipendierna för grundutbildning och fortbildning har denna del av Comeniusprogrammet också bidragit till samarbete och utbyte inom skolutbildningen i Europa.

Framgångssagan fortsätter – Comenius inom programmet för livslångt lärande (2007–2013)

Med övergången till det nya programmet för livslångt lärande har programmet Comenius blivit en del av den övergripande satsningen att genom livslångt lärande bidra till utvecklingen av EU som ett avancerat kunskapssamhälle med hållbar ekonomisk utveckling, fler och bättre arbetstillfällen samt större social sammanhållning.

Comenius har som mål att stödja alla som är verksamma inom skolutbildningen, från förskole- till gymnasienivå. Initiativen är inriktade på att bland unga människor och undervisande personal skapa kunskap om och förståelse för den europeiska kulturens och de europeiska språkens mångfald och värde. Unga människor får också hjälp att tillägna sig de

grundläggande kunskaper och färdigheter de behöver för sin personliga utveckling, framtida anställning och ett aktivt europeiskt medborgarskap.

Allmän information om programmet Comenius finns i bilagan till denna broschyr och på följande webbplats: http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/comenius/index_en.html

| 5

eTwinning

Det nya Comeniusprogrammet innefattar nu också eTwinning, det viktigaste initiativet inom Europeiska kommissionens tidigare *eLearning*-program. eTwinning utnyttjar de möjligheter som Internet och digitala medier erbjuder för att främja europeiskt skolsamarbete, kollaborativt lärande och projektbaserad pedagogik.

Det som är mest utmärkande för eTwinning är att initiativet inte finan-

sierar individuella projekt utan snarare erbjuder stöd genom pedagogiska assistenter, lärarutbildning, verktyg och erkännande för att underlätta skolsamarbete. På en flerspråkig webbplats kan skolor registrera sig för att delta i eTwinning, hitta lämpliga partner och samarbeta med dem i en säker virtuell miljö med hjälp av anpassade verktyg.

Skolor kan själva välja helt fritt vilken typ av samarbete de vill ha,

till exempel från korta projekt som varar några veckor till mer långvarigt samarbete med gemensam kursplan. De deltagande skolorna får också själva välja ämnen. Denna flexibilitet och handlingsfrihet i kombination med ett minimum av administrativa hinder är de viktigaste ingredienserna i eTwinning.

Mer information finns på eTwinning-portalen: <http://www.etwinning.net>

Compass-projektet

6 | **Skolpartnerskapet *Compass-projektet* riktade sig till elever med inlärningssvårigheter i olika åldrar i syfte att hjälpa dem att bli aktiva medborgare i ett ständigt föränderligt samhälle. Fyra skolor från Ungern, Portugal, Finland och Förenade kungariket jämförde och analyserade olika aspekter av skolliv, miljö, kultur och klimat och lärde sig mer om att leva i en annan del av Europa.**

Eleverna i de olika partnerskolorna uppnådde detta genom att skicka e-post till varandra, provsmaka varandras lokala maträtter, så frön från partnerländerna och laga mat med produkter från varandras länder. Under projektets gång förbättrades deras läsförmåga och kommunikativa färdigheter. De blev mer medvetna om att de är en del av ett mångkulturellt europeiskt samhälle vilket vidgade deras vyer och förändrade deras sätt att tänka. Deras upplevelser under det treåriga projektet uppmuntrade dem att acceptera skillnader och se mer positivt på sina egna förmågor.

Partnerskapet hade en mycket stor betydelse för skolorna som deltog. Lärare och elever förbättrade sina språkkunskaper och den europeiska dimensionen i kursplanen stärktes. I exempelvis Förenade kungariket har undervisningen i partnerskolan blivit mer dynamisk med tonvikt på erfarenhetsbaserad inlärning. Partnerskapet främjade social och utbildningsmässig integration och alla partner enades om en jämställdhets- och mångfaldspolicy i sina skolor. De utbytte också erfarenheter om olika strategier för en smidig övergång från skola till vuxenliv, till exempel genom att införa fler praktiska färdigheter i undervisningen.

Projektet lyckades med att höja profilen för barn med särskilda behov och att föra in Europa i klassrummet. Dessutom uppnåddes ett antal mer konkreta resultat. Projektdeltagarna framställde en liten bok om mångfald med material för spridning, skapade en webbplats, utarbetade och införde en jämställdhets- och mångfaldspolicy samt införde ett kvalitetssäkringssystem med vars hjälp var och en av partnerskolorna kunde mäta läranderesultaten hos både elever och personal.

The Compass Project

PROJEKTSAMORDNARE
DURHAM TRINITY SCHOOL

KONTAKTUPPGIFTER

Ann Southren
Biträdande rektor
Durham Trinity School
Ayckley Heads
Durham – DH1 5TS
Storbritannien
a.southren101@durhamlea.org.uk

PARTNERSKAP
4 partner från HU, PT, FI och UK

WEBBPLATS
www.compassproject.ik.org

PROJEKTETS VARAKTIGHET
2003–2006

Interkulturell kommunikation genom scenkonst

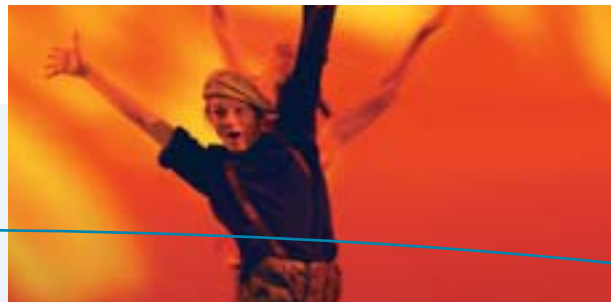
Kulturer, nationaliteter och etniska grupper påverkar hela tiden varandra. Målet med detta Comenius skolpartnerskap var att använda scenkonstframträdanden för att öka kunskapen om och förståelsen för denna ömsesidiga påverkan. Lärare och elever ville visa vilken enande effekt den kulturella produktionen och scenkonsten har och hur den överskrider nationella och politiska gränser.

Skolor från Belgien, Tyskland, Spanien, Italien och Finland samarbetade i partnerskapet. Dessutom måste man också samarbeta inom olika ämnen på varje skola för att uppnå målet och producera musikframträdanden, sångtexter, mappar med material, datafiler med information och en webbplats. Projektet bidrog också till att eleverna etablerade nära kontakt med sina partner i de olika länderna och fick uppleva europeiskt samarbete i praktiken.

Huvudresultatet av samarbetet var en gemensam musikal som skapades, producerades, framfördes och spelades in. The Station handlar om människor som lever i olika delar av Europa. Vid ett av de tillfällen då de möts hamnar de på en järnvägsstation på landet. Här stöter de på en grupp luffare och får plötsligt uppleva "Comenius magi". Sångerna, danserna, manuset, scenografin och alla kostymerna skapades av eleverna. Informations- och kommunikationstekniska verktyg underlättade samarbetet mellan skolorna när de planerade, utarbetade och verkställde projektet. Slutrepetitionerna och föreställningen ägde rum i Vandas stadshus under ett projektmöte i Finland. Sammanlagt uppträdde 88 elever och 15 lärare från alla deltagande skolor i denna färgstarka musikal.

Mindre musik- och teaterföreställningar anordnades också i vart och ett av partnerländerna. Föreställningarna lockade inte bara personal och elever utan en större publik och lokala medier rapporterade om projektet och föreställningen. Projektpartnererna producerade också en liten skrift som beskrev hela processen för interkulturell kommunikation genom scenkonst.

| 7

Intercultural Communication through Performing Arts

PROJEKTSAMORDNARE

VASKIVUOREN LUKIO

KONTAKTUPPGIFTER

Jussi Yli-Vakkuri

Eira Kasper (rektor)

Virtatie 4

FI-01600 Vantaa

jussyliv@vantaa-vaskivuori.fi

PARTNERSKAP

5 partner från BE, DE, ES, IT och FI

WEBBPLATS

www.vantaa-vaskivuori.fi

PROJEKTETS VARAKTIGHET

2003–2006

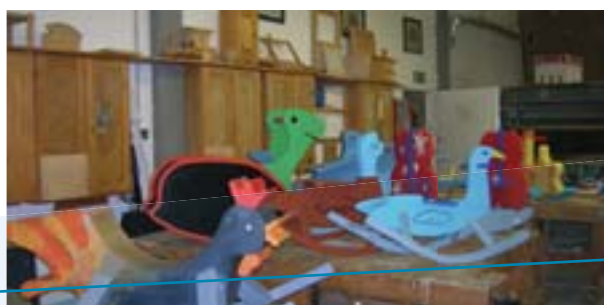
Vänskapens gunga

8 | **Vänskapens gunga var inte bara ett mycket poetiskt namn på detta Comenius språkprojekt. Två yrkesförberedande skolor från Tyskland och Lettland gjorde en mycket konkret och påtaglig tolkning av uttrycket genom att tillsammans tillverka gungdjur till barnen på en förskola i Mālpils, Lettland.**

Projektet hade som mål att elevernas professionella och praktiska färdigheter skulle utvecklas, att de skulle få grundläggande kunskaper i projektpartnerens språk och förbättra sina kunskaper i engelska som är första främmande språk i båda länderna och som användes som kommunikationsspråk inom projektet. Samarbetet förbättrade också den sociala kompetensen och ökade den interkulturella förståelsen hos alla deltagarna.

I projektet deltog elever i olika åldrar. Teckningarna som låg till grund för gungdjurens utformning gjordes av barn från Mālpils förskola samt elever från Mālpils musik- och konstskola och Mālpils internatskola. Vid själva utformningen och tillverkningen av de olika gungdjuren under klassutbytena arbetade elever från Tyskland och Lettland tillsammans i par och var tvungna att använda sina kunskaper i främmande språk för att samarbeta och organisera arbetsprocessen.

Vid slutet av projektet hade man 10 gungdjur av trä och glada lettiska barn som representerade det framgångsrika samarbetet. Eleverna förbättrade sina praktiska, sociala och språkliga färdigheter, lärde sig att använda ett antal olika verktyg och metoder samt blev förtrogna med interkulturellt samarbete. Dessutom dokumenterade eleverna projektprocessen genom cd- och videopresentationer och lokala medier i Mālpils och Münster rapporterade om projektet.

The Swing of Friendship

PROJEKTSAMORDNARE
MĀLPILS YRKESFÖRBEREDANDE SKOLA

KONTAKTUPPGIFTER
Līvija Mukāne
Krasta iela 4-45, Mālpils
LV-2152, Rīgas rajons
limu@inbox.lv

PARTNERSKAP
2 partnerskolor från DE och LV

PROJEKTETS VARAKTIGHET
2004–2006

Socioprofessionell integration av elever med hörsel- och talhandikapp i Frankrike och Rumänien

Detta Comenius språkprojekt mellan två yrkesförberedande skolor i Frankrike och Rumänien som är specialiserade på undervisning av elever med hörsel- och talhandikapp hade som mål att förbereda eleverna bättre för framtida anställning. Med fokus på konditorikunskap, ett ämne som ingår i undervisningen på båda skolorna, studerade eleverna hur deras kursplaner överensstämde med situationen på arbetsmarknaden i Frankrike och Rumänien.

60 elever och deras lärare från de båda skolorna jämförde utbildningssystemen och studerade hur de olika systemen stöder den teoretiska och praktiska utbildningen av elever med hörsel- och talsvårigheter. De studerade också likheter och skillnader mellan de båda ländernas teckenspråk och utvecklade en gemensam ordbok med det särskilda teckenspråk som används inom konditoribranschen. Det utökade ordförrådet bidrog till att förbättra elevernas språk inom detta specifika område på deras modersmål. Dessutom infördes ett främmande språk i kursplanen. Rumänska elever med hörsel- och

talhandikapp kunde för första gången lära sig ett främmande språk, franska, och den specifika franska vokabulären inom sitt framtida yrke. Detta förändrade inte bara deras syn på sig själva och deras möjlighet till anställning, utan också attityden hos lokala företag till elever med särskilda behov.

Huvudresultaten från projektet är en tvåspråkig illustrerad teckenordlista samt metoder för att lära ut ett främmande språk genom teckenspråket, med inriktning på den specifika yrkesvokabulären inom konditoribranschen. Eleverna utvecklade sina språkkunskaper men också sin sociala förmåga och sitt självförtroende. De fördjupade även sina kunskaper om Europa och om arbetslivet. För skolorna innebar projektet en positiv effekt på kursplaner och undervisningsmetoder. Tack vare tidiga kontakter med universitetet i Iasi i Rumänien har man också för avsikt att använda denna första erfarenhet för att inom den specialpedagogiska utbildningen utveckla en kursplan för en speciallärarutbildning med inriktning mot främmande språk.

| 9

Socio-Professional integration of pupils with speaking and hearing disabilities in France and Romania

PROJEKTSAMORDNARE

GRUP SCOLAR VASILE PAVELCU,
IASI

KONTAKTUPPGIFTER

Cristian Mihailov
I.C. Bratianu Str. 26
RO-700036 Iasi
vpavelcu1@yahoo.com
adycrimi@yahoo.com

PARTNERSKAP

2 partnerskolor från FR och RO

WEBBPLATS

www.vasilepavelcu.uv.ro

PROJEKTETS VARAKTIGHET

2004–2006

Vår omgivning: i dag – i går – i morgon

10

Detta Comenius skolpartnerskap formulerades som ett litet bidrag till utvidgningen av Europeiska unionen 2004: skolor från tre gamla EU-medlemsstater – Tyskland, Nederländerna och Sverige – mötte två nya medlemsstater – Litauen och Slovenien.

De fem skolorna samarbetade inom olika tematiska områden som miljö, sociokulturella frågor och utbildning. Elever från olika klasser och i olika åldrar utbytte information inom temat Vår omgivning: i dag – i går – i morgon. De började med att presentera sina egna rum, hem, regioner och länder och avslutade med att slå fast att deras gemensamma hem är Europa och att de ska ta hand om Europa på samma sätt som de tar hand om sina egna rum och hus.

Projektets webbplats innehåller en mängd information om projektaktiviteter, rapporter och presentationer av olika boendemiljöer. Alltsedan projektets början har webbplatsen också fungerat som ett verktyg för lärande och undervisning och som en plattform för utbyte av idéer. Projektaktiviteterna hjälpte elever och lärare att skapa en interkulturell dialog, dela gemensamma erfarenheter samt främja ökat medvetande och större respekt för ekonomiska, sociala, kulturella och miljömässiga skillnader både mellan länder och mellan individer, familjetraditioner och seder.

Projektet hade en mycket positiv effekt på skolorna. Aktiviteterna motiverade elever och lärare att lära sig främmande språk, förbättra sina kunskaper i engelska men också lära sig grundläggande uttryck på partnerländernas språk. Projektet ledde även till en ökad användning både av informations- och kommunikationsteknik och av innovativa undervisningsmetoder och lärandemönster. Projektaktiviteter har integrerats i den ordinarie kursplanen och de olika ämnena bidrog till att utveckla olika interkulturella undervisningsinitiativ.

Our Living Environment: Today – Yesterday – Tomorrow

PROJEKTSAMORDNARE
KURSENAI PAVENCIAI
HÖGSTADIE- OCH
GYMNASIESKOLA

KONTAKTUPPGIFTER
Stasele Riskiene
V. Dambrausko 12-32
LT-81148 Kursenai
starisk@takas.lt

PARTNERSKAP

5 partnerskolor från DE, LT, NL,
SI och SE

WEBBPLATS

<http://ole.mok.lt>

PROJEKTETS VARAKTIGHET

2004–2007

Avhoppare? Inte på min skola

År 2005 lämnade ca 6 miljoner ungdomar i Europa skolan i förtid med enbart grundskoleutbildning i bagaget. Siffrorna visar att skolk och avhopp från skolan har blivit ett växande problem för europeiska samhällen. Detta Comenius skolpartnerskap som behandlade ovanstående tema tog alltså itu med ett aktuellt europeiskt problem.

Huvudsyftet med partnerskapet var att utveckla metoder för att hitta potentiella avhoppare samt utveckla och utbyta förebyggande åtgärder. Med utgångspunkt från en statistisk undersökning av alla elever som hoppade av skolan under projekttiden analyserade partnerna huvudorsakerna till skolavhoppet. Skolförvaltningen uppmärksammades på resultaten och motiverades att göra något åt problemet.

Som ett andra steg diskuterade och utvecklade partnerskapet förebyggande åtgärder för att minska avhoppet. Den isländska partnerskolan utformade en ny kurs i studieteknik och skolförvaltningen började ta hänsyn till klasstorlekens och klassammansättningens betydelse för avhoppssiffrorna. Skolan strävar numera efter att ha små klasser så att varje elev ska kunna få bättre handledning. För varje elev fastställs tydliga inlärningsmål och regler för närvaro och disciplin. En grupp erfarna lärare möts varje vecka för att diskutera varje elevs framsteg. Vid behov kan eleverna få ytterligare hjälp på stödtimmar och göra sina läxor under överinseende av personal. Föräldrarna ska också involveras mer i stödet för sina barn. Mot slutet av året får eleverna yrkesvägledning så att de kan bestämma sig för hur de ska gå vidare.

De fyra skolorna som deltog i partnerskapet behandlade med framgång ett svårt problem i sin egen omgivning och visade att det finns praktiska möjligheter att åtminstone minska antalet elever som lämnar skolan tidigt.

Dropouts? Not In My School

PROJEKTSAMORDNARE
MENNTASKÓLINN Í KÓPAVOGI

KONTAKTUPPGIFTER
Neil McMahon
Digranesvegur
IS-200 Kópavogur
nm@mk.is

PARTNERSKAP
4 partnerskolor från EE, UK, IS
och IT

WEBBPLATS
<http://www.donimsproject.com>

PROJEKTETS VARAKTIGHET
2003–2006

Det skrivna Europa

12

Det skrivna Europa är ett Comenius skolpartnerskap som belyser Europas rika historia och dess kulturella traditioner genom att studera grafiska uttryck på offentliga platser i ett antal europeiska städer. Fyra europeiska skolor för grafisk design deltog i projektet som varade i tre år. Under erfarenhetsutbytet etablerades många kontakter med olika institutioner runt om i Europa och en flitigt besökt flerspråkig webbplats skapades.

De fyra städer som deltog i projektet var Amsterdam, Madrid, Prag och Riga. Varje år studerade en grupp elever i respektive skola för grafisk design ett särskilt tema. Det första temat behandlade stadens skrift och vad städerna säger till oss. Informationstavlor, annonser och poetiska uttryck letades upp och analyserades. Nästa tema handlade om vad föremål och levande varelser uttrycker. Inom detta tema studerade eleverna de rörliga elementen i staden, små och stora föremål som olika sorters varumärken, bilar, allmänna transportmedel och möbler. Också djuren i staden och deras namn, märkningar etc. noterades. Man gjorde på samma sätt med människor och deras namn, tatueringar och märken på kläder och kroppar. Slutfasen av projektet, lokal, global och gemensam grafik, var en sammanställning av arbetet som utförts under de två föregående åren i de fyra städerna. De lokala identiteterna jämfördes med den globala identiteten.

Genom projektet kunde man identifiera varje deltagande stad och bestämma dess egen lokala identitet. Influenser mellan olika städer spårades och genom jämförande studier och analys av informationen som sammanstälts kunde eleverna söka efter en europeisk grafisk identitet. De undersökte trenden mot en global icke-identitet och sökte efter vårt gemensamma sätt att skriva Europa.

Den europeiska dimensionen fanns med på alla stadier av projektet för både personal och elever. Detta mycket originella och väl utarbetade projekt ökade avsevärt medvetandet om globalisering och kulturell integration bland europeiska ungdomar. Material samt elev- och lärar erfarenheter finns tillgängliga för en större publik på en attraktiv webbplats. Projektet har också presenterats på konferenser, olika museer, föreningar och institutioner. Flera utställningar har arrangerats.

Written Europe

PROJEKTSAMORDNARE
ESCUELA DE ARTE
NÚMERO 10 DE MADRID

KONTAKTUPPGIFTER
Belen Gonzalez Riaza
Avenida Ciudad de
Barcelona, 25
E-28045 Madrid
arte10@arte10.es

PARTNERSKAP
4 partnerskolor från CZ, LV, NL
och ES

WEBBPLATS
www.written-europe.org

PROJEKTETS VARAKTIGHET
2003–2006

Läsning – en nyckel till framgång i skolan

God läsförmåga är en viktig del av de färdigheter varje europé bör ha. Verkligheten ser ofta annorlunda ut och elever med lässvårigheter riskerar social utslagning senare i livet. Skolorna som deltog i detta Comenius skolpartnerskap ligger alla i socioekonomiskt missgynnade regioner med höga arbetslöshetssiffror. Att lämna skolan tidigt är ett välkänt fenomen i dessa områden.

Den språkliga, sociala och kommunikativa förmågan hos elever från de fyra partnerskolorna i Frankrike, Italien och Sverige var i stort behov av förbättring. Partnerskapet hade som syfte att upptäcka nya metoder för att uppnå detta mål. Samarbetet startade med att man sökte efter innovativa strategier och metoder för att öka elevernas motivation att läsa och förstå skriven text. Lärarna utbytte existerande metoder och tillvägagångssätt och deltog också i undervisningsverksamhet i sina partnerskolor. Under de tre åren med partnerskapsaktiviteter bedömde parterna de svårigheter som eleverna hade, utvecklade lämpliga aktiviteter, utvärderade resultaten och anpassade undervisningen till att växla mellan teoretiska och praktiska övningar. För att motivera elev-

erna att läsa och skriva och att komma över sin frustration använde sig lärarna av icke-konventionella metoder som att skapa tecknade filmer och serier, videofilmer, fotoberättelser etc. Undervisningen täckte olika språkliga register som muntligt/skriftligt, informellt/formellt, familjärt/officiellt, bildspråk, sms-språk etc.

Projektet ledde också till att användningen av informations- och kommunikationsteknik i skolan ökade, elevernas interkulturella medvetenhet stärktes och samverkan med lokala organ och institutioner utvecklades. Kontakten med elever från partnerskolorna ökade det interkulturella medvetandet hos elever och deras familjer i ett område som vanligtvis saknar kulturella kontakter med andra länder. Lärarna stimulerades också att förbättra de dagliga rutinerna och sitt tillvägagångssätt i klassrummet.

Även om betoningen snarare låg på processen än på produkten resulterade flera aktiviteter i små produkter (tecknade filmer och serier samt videofilmer). Projektkonceptet har stora möjligheter att överföras till andra skolor i liknande situationer.

13

Leggere: una sfida per il successo scolastico

PROJEKTSAMORDNARE
SCUOLA MEDIA DON BOSCO,
MARCIANESE, CASERTA

KONTAKTUPPGIFTER
Brillante Massaro
Via de' Felice 2
I-80125 Marcianise
brillmass@tin.it

PARTNERSKAP
4 partnerskolor från FR, IT och SE

WEBBPLATS
<http://www.comeniusitc.com/>

PROJEKTETS VARAKTIGHET
2002–2005

DEMOCRISIS

14

Målet för detta Comenius skolpartnerskap var att väcka unga människors intresse för att delta i det politiska livet i skolan och på lokal, europeisk och global nivå genom att analysera faror och hot mot demokratin i olika typer av samhällen. Men partnerskapet bidrog också till ett mer demokratiskt förfaringssätt i de deltagande skolorna och till ett närmare samarbete med lokalsamhällena och associerade partner.

Elever och lärare i fem skolor i Bulgarien, Tjeckien, Spanien, Polen och Sverige studerade och diskuterade ämnen som t.ex. hindren för att på nytt införa och återuppbygga demokratiska institutioner, terrorismens bakgrund och orsaker, strukturella hinder för missgynnade grupperas deltagande i det politiska livet, införandet av demokratiska värderingar i utbildningssystemet och sist men inte minst, kvinnors roll i det politiska livet.

Partnerna samarbetade genom att organisera möten, konferenser, jämförande studier och utställningar om dessa frågor. Projektet var i högsta grad ämnesövergripande genom att inbegripa historia, religion, samhällskunskap, modersmål, främmande språk och geografi, och involverade följaktligen ett stort antal lärare. I sitt arbete samverkade skolorna med associerade partner som lokala FN-föreningar och lokalpolitiker. Inom partnerskapet arbetade man också på olika skolnivåer genom att elever i olika åldrar deltog.

Genom att studera bristen på demokrati och hoten mot ett demokratiskt samhälle i olika delar av världen fick eleverna en djupare kunskap om andra samhällen och lärde sig att acceptera och lyssna till andra. Lärare rapporterade att eleverna blev mer kritiska och politiskt medvetna under projektets gång. De fick en större förståelse för andra kulturer och utvecklade sin förmåga att diskutera, lyssna till och analysera andra unga människors åsikter.

Partnerskapet hade stor framgång och inspirerade till flera nya skolprojekt. Det hade en tydlig effekt på skolornas arbetssätt och resultaten har därmed visat sig vara hållbara på lokal nivå.

DEMOCRISIS

PROJEKTSAMORDNARE NYSTRÖMSKA SKOLAN

KONTAKTUPPGIFTER

José Molina
Östra Rydsvägen 8
S-614 32 Söderköping
jose.molina@nystromska.
soderkoping.se

PARTNERSKAP

5 partnerskolor från BG, CZ,
ES, PL och SE

WEBBPLATS

<http://www.nystromska.soderkoping.se/demo1/>

PROJEKTETS VARAKTIGHET

2003–2006

Naturen som modell? Möjligheter och begränsningar

Bionik innebär att man tillämpar de principer och system som finns i naturen vid studiet och utformningen av tekniska system och modern teknik. Det är ännu inte ett obligatoriskt ämne i skolorna i Europa. Därför är det desto mer intressant att fyra högstade- och gymnasieskolor i Tyskland, Frankrike och Luxemburg valde detta ämne för att uppnå olika mål: att väcka elevernas intresse för naturvetenskaplig forskning och etiska frågor samt motivera dem att förbättra sina språkkunskaper och utöka sitt ordförråd på franska och tyska.

Under det treåriga skolpartnerskapet arbetade elever och lärare med etiska frågor, diskuterade framtiden för den europeiska sociala modellen, undersökte möjligheterna att utnyttja bionik inom industri och produktion samt reflekterade över den nya teknikens framtida

möjligheter och begränsningar. Alla partnerskolorna behandlade olika aspekter av detta breda ämnesområde och genom att utbyta resultat kunde skolorna få en mer heltäckande bild samt ta del av sina partners diskussioner och metoder. Det mest konkreta resultatet av projektet var den interaktiva utställning och den webbplats som skapades. Projektmöten, gemensamma grupparbeten och en bionikdag stod i fokus för projektarbetet.

Lärarna fick också tillfälle att utbyta information om de olika pedagogiska metoder som används i de olika partnerskolorna och få veta mer om skolsystemen i partnerländerna. Genom partnerskapet ökade deras intresse för framtida samarbete med skolor från andra europeiska länder samtidigt som de lyckades få sina elever intresserade av naturvetenskap.

| 15

La nature en tant que modèle ? Possibilités et limites

PROJEKTSAMORDNARE
LYCÉE MICHEL RODANGE
LUXEMBURG

KONTAKTUPPGIFTER
Jean-Marie Mangen
30, Blvd Pierre Dupong
L-1430 Luxemburg
jean-marie-mangen@education.lu

PARTNERSKAP
4 partnerskolor från DE, FR och LU

WEBBPLATS
http://www.lmrl.lu/04.events/2005.02.bio/ev.2005.02_bionique.html

PROJEKTETS VARAKTIGHET
2003–2006

Leksaker i går – leksaker i dag

16 |

Barn älskar verkligen leksaker. Särskilt yngre barn älskar att söka efter saker att leka med, tillverka egna leksaker och få veta mer om leksaker från förr eller från andra länder. Detta var utgångspunkten för ett skolpartnerskap där målgruppen var barn i förskolan och grundskolans tidigare år.

Fem skolor från Spanien, Italien, Polen, Portugal och Slovakien hade som mål att utveckla en europeisk anda och främja europeisk kultur genom en mängd aktiviteter med anknytning till leksaker. Exempelvis studerade de och utbytte traditionella leksaker, tillverkade leksaker samt skapade ett fotoalbum, en cd-rom-skiva och en tematisk dossier om att använda leksaker i undervisningen. Genom projektet öppnades en ny interkulturell dimension för både elever, lärare och föräldrar. Med hjälp av de olika aktiviteterna kunde man ge Europa ett mänskligt ansikte och väcka elevernas intresse för andra kulturer och språk. Temat leksaker var ett bra sätt att förmedla viktiga värderingar, respekt och tolerans.

Eleverna använde återanvändbart material när de tillverkade egna leksaker och utvecklade på så sätt en känsla för miljöfrågor och även för estetik. De upptäckte många möjligheter att använda så kallat skräp på ett roligt sätt och för att tillverka nya saker.

Det fortlöpande samarbetet mellan partnerskolor, elever, lärare och all övrig personal samt projektmötena bidrog till bättre språkkunskaper och större interkulturell kompetens. Eleverna kommunicerade genom att skicka information om sin vardag och sina hobbies, men också via videokonferenser. Lärarna utnyttjade också projektet för att utbyta pedagogiska metoder och information om skolorganisationen. De förbättrade sin informations- och kommunikationstekniska kompetens och provade nya undervisningsmetoder. Projektet bidrog inte endast till att samarbetet mellan undervisande personal och skolförvaltning blev bättre utan också relationerna mellan föräldrar och skola samt kontakterna mellan skola och lokalsamhälle påverkades.

Toys of Yesterday, Toys of Today

PROJEKTSAMORDNARE
EXTERNATO FREI LUÍS
DE SOUSA

KONTAKTUPPGIFTER
António Vasco Jardim Amaral
Praça do MFA
P-2800-171 Almada
externato@freiluisdesousa.pt
avja@sapo.pt

PARTNERSKAP
5 partnerskolor från ES, IT, PL,
PT och SK

WEBBPLATS
www.freiluisdesousa.pt

PROJEKTETS VARAKTIGHET
2004–2006

Eurokid – att utveckla interkulturell och antirasistisk undervisning på Internet

Tanken bakom projektet Eurokid var att kombinera unga människors hänförelse för Internet med att undervisa om rasism och antirasism. Inom projektet skapade man webbplatser som behandlade vanligt förekommande frågor om skillnader, konflikter och mångfald i Europa, t.ex. romernas situation, flyktingars ställning, antisemitism, språkskillnader och de växande icke-kristna religiösa minoriteterna.

Projektet utnyttjade fördelarna med Internet för att erbjuda undervisningsresurser online som var gränsöverskridande, interaktiva och engagerande för ungdomar. Den huvudsakliga målgruppen var yngre tonåringar. Projektpartnererna från Spanien, Italien, Sverige och Förenade kungariket som alla var specialister på mångkulturell undervisning, skapade webbplatser och producerade extra undervisningsmaterial för lärare. Arbetet resulterade i fyra webbplatser, en för varje partnerland. Fiktiva personer som representerar olika etniska grupper i landet berättar om sitt liv, sina hobbies och sin tro. På en

17 europeisk webbplats möts en del av dem i ett chattrum. På detta sätt angriper man på webbplatsen frågan om stereotyper och felaktiga generaliseringar om etniska grupper. Webbplatsen är öppen för skolor och enskilda ungdomar.

Med utgångspunkt från detta exempel satsade projektpartnererna också på forskning om processen och resultaten i samband med särskilda former av webbutveckling och deras pedagogiska tillämpning. De utvecklade en teoretisk och forskningsmässig ram för hur webbplats-teknik kan användas för att ta upp antirasistiska frågor i skolor och ungdomsgrupper och inom lärarutbildningen.

Huvudresultaten av projektet var förutom utmärkta webbplatser för användning i klassrummet också ett utbildningsprogram för lärare kopplat till varje webbplats och ett nätverk av intresserade användare. Projektet resulterade också i att man publicerade en bok, *Kids in Cyberspace*.

Eurokid – developing intercultural and anti-racist learning on the Internet

PROJEKTSAMORDNARE
UNIVERSITY COLLEGE CHICHESTER
BISHOP OTTER CAMPUS –
COLLEGE LANE

KONTAKTUPPGIFTER
Chris Gaine
Bishop Otter Campus – College Lane
Chichester PO19 4NF
Storbritannien
c.gaine@ucc.ac.uk

PARTNERSKAP
4 partner från ES, IT, SE och UK

WEBBPLATS
<http://www.britkid.org/>

PROJEKTETS VARAKTIGHET
2000–2003

Tidig teknikundervisning

18 |

Målet för detta projekt var att främja tidig teknikundervisning genom att utveckla ett allomfattande pedagogiskt/didaktiskt koncept med hjälp av ämnesövergripande och internationellt samarbete inom områdena forskning, utbildning och ekonomi. Fem partner från pedagogiska institutioner, universitet och näringsliv utvecklade undervisningsmaterial som kan användas praktiskt för att förklara tekniska fenomen för barn mellan tre och tolv år.

Målgrupperna var pedagoger och lärare för grundskolans tidigare år som fortbildades vid universitet och yrkesutbildningsinstitutioner. Hänsyn togs till de skilda förhållandena i länderna som deltog i projektet (Tyskland, Spanien, Nederländerna och Portugal), skillnader i skolstartsålder och olika pedagogiska koncept för tidig teknikundervisning. Projektpartnererna jämförde och analyserade de olika forskningsresultaten i sina länder och utvecklade undervisningsmaterial, experiment och spel som kan användas i många länder och inom olika utbildningssystem. De utvecklade också ett utbildningsdidaktiskt koncept för utbildning av lärare och pedagoger.

Huvudresultaten av projektet är en elektronisk manual med undervisningsmaterial som innehåller experiment och spel och det ovannämnda utbildningsdidaktiska konceptet för lärarutbildning samt en handbok som informerar om den aktuella forskningssituationen inom tidig teknikundervisning. På projektets webbplats där alla dessa produkter finns att tillgå finns också ett chattrum för elever, lärare, universitets- och högskolelärare och andra intresserade.

Technische (Früh-)Erziehung/Early Technical Education

PROJEKTSAMORDNARE
RICHARD-VON-WEIZSÄCKER-
BERUFSKOLLEG

KONTAKTUPPGIFTER
Christine Köhler
Auf der Geest 2
D-59348 Lüdinghausen
koehler-rvw@web.de

PARTNERSKAP
5 partnerinstitutioner från DE,
ES, NL och PT

WEBBPLATS
<http://www.earlytechnical-education.org>

PROJEKTETS VARAKTIGHET
2002–2004

Utomhuspedagogik: autentiskt lärande i utomhusmiljön

| 19

Utomhuspedagogik definieras som en kombination av utomhusaktiviteter, miljöundervisning och personlig och social utveckling. Eleverna får ta aktiv del i lärandet på plats – i en skog, i en park etc. Utomhuspedagogik kan också vara ett pedagogiskt verktyg för att förbättra läranderesultaten. I synnerhet barn med särskilda behov har utbyte av pedagogiken eftersom läroböckerna ersätts av andra former av lärande.

Det allmänna målet för projektet var att upptäcka och jämföra de olika perspektiven på utomhuspedagogik samt att utveckla och introducera en fortbildningskurs i utomhuspedagogik för europeiska lärare.

Projektet syftade till att utforska möjligheterna med utomhus- och landskapsmiljön som en plats för lärande och att utbilda lärare i att arbeta tematiskt på ett ämnesövergripande sätt i denna miljö. Lärarna skulle få kunskap om hur man kan skapa lärandesituationer som kan

stärka självförtroendet genom att använda utemiljön som klassrum, ersätta läroböckerna och aktivera andra sinnen. Utomhusklassrummet ses i denna metod som ett komplement till inomhusmiljön. Utomhuspedagogiken hjälper barn, i synnerhet barn med särskilda undervisningsbehov, att relatera till omgivningen och reflektera över sin egen omgivning.

Inom projektet belyste och studerade man också de historiska och pedagogiska rötterna till utomhuspedagogiken. De deltagande institutionerna från Tjeckien, Tyskland, Österrike, Sverige och Förenade kungariket reflekterade också över forskningen om och de empiriska bevisen för utomhuspedagogikens hälsoeffekter i fråga om motoriska färdigheter, koncentration och personlig utveckling. Projektdeltagarna skapade en webbplats, fortbildningsverktyg, utbildningsmaterial, seminarier, utställningar och e-tidskrifter. Fortbildningskursen för lärare var mycket framgångsrik och erbjuds fortfarande.

ODE – Outdoor Education: Authentic learning in the context of landscape

PROJEKTSAMORDNARE
KINDA KOMMUN

KONTAKTUPPGIFTER
Ann-Charlotte Nilsson
Tingshustorget 1
S-590 40 Kisa
kinda@kinda.se

PARTNERSKAP

11 partner från CZ, DE, AT,
SE och UK

WEBBPLATS

<http://www.ode.kinda.se/>

PROJEKTETS VARAKTIGHET

1999–2002

Europas argonauter

20 |

Argonauterna i det forntida Grekland var hjältar som gav sig av för att leta efter det gyllene skinnet. På samma sätt måste dagens europeiska lärarstudenter resa utomlands för att tillägna sig viktiga pedagogiska färdigheter och internationella kompetenser. Sökandet efter det gyllene skinnet är en metafor för någonting som inte är konkret, utan snarare en ganska flexibel kombination av kunskaper, attityder och färdigheter som är nödvändiga i ett verkligt mångkulturellt Europa.

De åtta projektpartnererna i *Europas argonauter* utvecklade och förverkligade en ram för rörlighet och en kurs med undervisningspraktik för utländska lärarstudenter. Interkulturell kommunikation och ledning av gränsöverskridande utbildningsprojekt stod i centrum för kursen där studenterna fick stöd av en webbaserad lärmiljö.

På detta sätt hade projektpartnererna som mål att erbjuda ett verktyg för att bättre förbereda framtida lärare för att driva europeiska skolprojekt, t.ex. Comenius skolpartnerskap. De utvecklade också en profil för undervisande personal där man definierar de kompetenser som krävs för europeisk och internationell undervisning. Under projektets löptid genomförde varje partnerinstitution den nyutvecklade kursen i kombination med en period av intensiv praktik vid en utländsk grund- eller gymnasieskola. Sammanlagt deltog 120 lärarstudenter i kurserna.

Projektresultaten som överensstämde mycket väl med målen för Comeniusprogrammet fick stor spridning. Projektet bidrar därmed till att förbereda unga lärare för europeiskt skolsamarbete och till att stärka den europeiska dimensionen i skolutbildningen.

ARGONAUTS OF EUROPE: Mobility framework, Course and School Practice for Student Teachers in Europe

PROJEKTSAMORDNARE
HOGESCHOOL VAN UTRECHT
(FAC. VOOR EDUCATIEVE
OPLEIDINGEN)

KONTAKTUPPGIFTER
Lejo Swachten
Archimedeslaan 16
Postbus 14007
3508 SB Utrecht
Nederländerna
Lejo.Swachten@feo.hvu.nl

PARTNERSKAP
8 partner från CZ, ES, NL, AT,
PL, SE och FI

WEBBPLATS
www.respect-network.org/argo

PROJEKTETS VARAKTIGHET
2002–2005

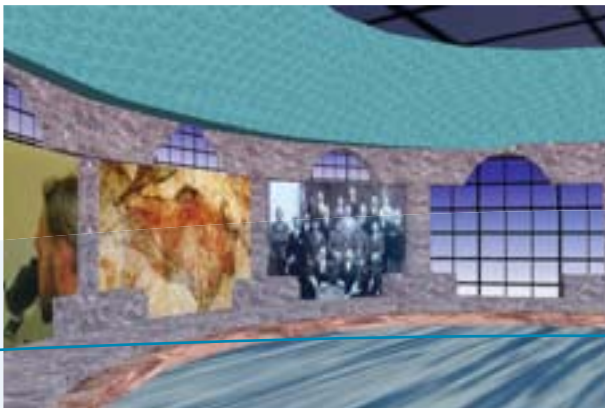
Det nya nätverket av tematiska museer och institutioner (Neothemi)

Museer visar av tradition ett eller flera länders kulturarv och illustrerar på så sätt några nationellt sett relevanta "sanningar". *Nätverket Neothemi har i stället gjort museet både till en fysiskt flexibel plats och till ett virtuellt rum där besökare kan hitta och jämföra fysiskt avlägsna föremål, texter och artefakter från olika länder, men på jämförbara kulturella nivåer.*

Nätverket Neothemi hade som mål att skapa en europeisk plattform för vårt kulturarv, ett virtuellt utbildningsmuseum. Bidragen från de tio deltagande länderna grupperades inom breda områden som kallades de tematiska paviljongerna. De tog upp teman som folklöre och traditioner, kommunikation och interaktion, konst och kultur eller identitetssymboler. Nationella skillnader respekterades samtidigt som man försökte främja ett större europeiskt perspektiv för att överbrygga kulturella skillnader. Utifrån ett gemensamt tillvägagångssätt organiserade varje partnerinstitution själv ett tema.

Nätverksaktiviteterna koncentrerades på att skapa det virtuella museet och att organisera de tematiska paviljongerna. Dessutom anordnade nätverket sammankomster, utbildningsseminarier och konferenser. Flera nyhetsbrev och tre häften som behandlade ämnesområden med anknytning till kulturarv och informations- och kommunikationsteknik publicerades. Huvudresultatet var utvecklingen av ett nytt museikoncept där museet ses både som en fysiskt flexibel plats och ett virtuellt rum. På Neothemis webbplats kan besökaren hitta information om nätverkets filosofi och ladda ned publikationerna. Det finns också möjlighet att utbyta idéer med nätverket och göra ett virtuellt besök på museet.

| 21

The new NETwork of THEmatic Museums and Institutes

PROJEKTSAMORDNARE
UNIVERSITÀ DEGLI STUDI
DEL MOLISE

KONTAKTUPPGIFTER
Claudia Saccone
Via F. de Sanctis, s/n
I-86100 Campobasso
api@mclink.it

PARTNERSKAP
13 partner från DK, FI, FR, UK, IE,
IT, NO, PT, DE och HU

WEBBPLATS
<http://www.neothemi.net/>

PROJEKTETS VARAKTIGHET
2001–2004

Twinning-spelet

22

Målet för detta projekt var att med hjälp av eTwinning-portalen fördjupa kontakterna mellan ungdomar i Polen och Grekland. Man lyckades skapa ett gott samarbete mellan elever från två skolor i de båda länderna. Lärare och elever presenterade sina skolor och städer samt berättade om elevernas liv och intressen. Informationsutbytet skedde genom att man skapade spel som man sedan spelade.

Genom att utbyta foton och små beskrivningar av skollivet i de två länderna samt diskutera olika idéer och tankar blev eleverna medvetna om den europeiska kulturens rikedom och mångfald samt om likheterna i sin vardag. Som ett andra steg började de skapa olika sällskaps- och frågespel som de bytte med varandra. Genom att spela spelen de fått av partnerskolan lärde sig både elever och lärare mer om sin partner. I slutet av projektet skapade de två skolorna också ett gemensamt spel baserat på

frågespelet *Vem vill bli miljonär*. Spelet är tillgängligt för alla och fokuserar på frågor om Grekland och Polen.

Projektet var av ämnesövergripande karaktär och omfattade många ämnen, t.ex. informationsteknik, engelska och ekonomi. Inom ekonomiundervisningen tog man också upp frågor om EU och dess institutioner. Projektet gav eleverna möjlighet att kommunicera med sin europeiska partnerskola med hjälp av ett främmande språk, lära sig mer om varandras länder och arbeta kreativt tillsammans. Genom projektet fick de arbeta mer självständigt och deras initiativförmåga belönades. Eleverna fick tillämpa vad de lärt sig i läroböckerna och de var mycket motiverade att lära sig mer.

Lärarna utnyttjade eTwinning-projektet till att utbyta undervisningserfarenheter och fördjupade sina kunskaper om utbildningssystemet i det andra landet. De blev också förtroagna med att använda informations- och kommunikationsteknik i klassrummet och de experimenterade med nya pedagogiska tillvägagångssätt och metoder.

The twinning Game

PROJEKTSAMORDNARE

VI LICEUM
OGOLNOKSZTALCACE
IM. JANA DLUGOSZA

KONTAKTUPPGIFTER

Leszek Jablonski
ul. Francuska 61a/4
PL-40-028 Katowice
leszek.jablonski@poczta.fm

PARTNERSKAP

2 partner från GR och PL

WEBBPLATS

<http://www.twinninggame.net/>

PROJEKTETS VARAKTIGHET

2005–2006

Dinocrocarna växer upp (Hocus och Lotus äventyr)

| 23

I detta projekt tillämpades psykologiska principer i språkundervisningen för yngre barn. Principerna byggde på känslomässiga relationer, berättande, frekvent upprepning samt nya och lockande upplevelser som en introduktion till språket.

Projekttagarna producerade ett komplett material för språkundervisning för barn mellan tre och åtta år. Materialet är ett resultat av omkring tjugo års forskning och omfattande fältstudier som bedrivits i skolor i de fem partnerländerna. Studierna visade att barn kan lära sig främmande språk fortare och mer effektivt med hjälp av detta material än med traditionella metoder tack vare att det bygger på berättande och rollspel. Materialet innehåller häften, sånger, tecknade filmer, magiska kit och lärarhandledningar. Filmfigurerna Hocus och Lotus, som är till hälften dinosaurier och till hälften krokodiler, har en gemensam europeisk bakgrund.

Projektet erbjuder en innovativ modell och nya verktyg som kan användas i alla europeiska länder för att lära små barn främmande språk. Det bidrar samtidigt till att överbygga de kostnader och svårigheter som ofta är förknippade med att undervisa denna åldersgrupp. Genom att presentera språkinläring som något roligt och

intressant är materialet relevant för fler än den omedelbara målgruppen och tilltalar även vuxna (lärare och föräldrar). Projektet har också som mål att göra barnen medvetna om sitt gemensamma europeiska kulturarv och därför undviks figurer med specifika nationella särdrag. Projekttagarna visar dessutom att främmande språk kan läras ut på ett effektivt sätt av klasslärarna även om de inte själva kan språket i fråga. På så sätt är metoden något av ett genombrott i fråga om ekonomisk hållbarhet för språkundervisning i förskolor och grundskolans tidigare år. Lärarna behöver endast gå en kort kurs och får en komplett guide (bok och dvd) som handleder dem när de undervisar och, samtidigt med barnen, lär sig de fem språken.

Statistik från projektet visar att mer än 3 000 lärare använder materialet i Italien, framför allt i regionerna Lombardiet och Trentino-Alto Adige. I staden Brescia används också materialet överallt inom grundskolans tidigare år. Filmerna har sänts av den statliga televisionen (RAI) i Italien och av privata TV-stationer i flera andra länder i Europa, Asien och Mellanöstern. Filmerna som sändes av RAI sågs av i genomsnitt 1,5 miljoner barn. Dessutom har webbplatsen i genomsnitt mer än 150 besökare dagligen och mer än 10 000 kontakter.

109956-CP-1-2003-1-IT-LINGUA-L2

The Dinocrocs Grow Up

PROJEKTSAMORDNARE

UNIVERSITÀ DI ROMA LA
SAPIENZA

KONTAKTUPPGIFTER

Traute Taeschner
Università di Roma La Sapienza
I-00185 Rom
traute.taeschner@uniroma1.it

PARTNERSKAP

6 partner från DE, ES, FR, IT
och UK

WEBBPLATS

<http://www.hocus-lotus.edu>

PROJEKTETS VARAKTIGHET

2003–2005

Soccerlingua

24 |

Inom detta projekt användes fotboll som tema för att uppmuntra motvilliga tonåringar att lära sig språk och man porträtterade internationella fotbollsstjärnor som rollmodeller för språkinläring. Projektet introducerade en modern, innovativ metod genom att använda interaktiv dvd-teknik som inte hade använts tidigare i undervisningssammanhang. Genom att knyta språk till tonåringarnas passion för fotboll var tanken att de skulle se språk som livskunskap och inte bara som ett skolämne.

Fotboll är folkets sport och fotbollens superstjärnor är berömda i hela världen. Numera spelar så många toppstjärnor i utländska ligor att fotboll har blivit en flerspråkig miljö. Projektet utnyttjade den omständigheten att unga fotbollsfans vill efterlikna sina hjältar för att uppmuntra dem att lära sig språken som deras favoritspelare talar.

Projektet har producerat reklamfilmer och ett interaktivt frågespel på dvd på fyra språk (spanska, tyska, engelska och italienska) där eleverna kan testa sina språkfärdigheter och fotbollskunskaper. Projektet har också producerat en Easy Reader bok i form av en fotbollstidning samt en webbplats för marknadsföring. Med dessa produkter får unga människor möjlighet att ta sina första steg i ett nytt språk genom att titta på, läsa om och lyssna på fans och spelare från olika länder. För att skapa en intressant och underhållande produkt har projektets initiativtagare filmat intervjuer med berömda spelare, ungdomsspelare och fans. Genom att också ta med intervjuer med kvinnliga spelare var målsättningen att vända sig i lika hög grad till flickor som till pojkar.

Produkterna har distribuerats till en första grupp på 5 000 skolor och språkkollegor runt om i Europa och kommer snart att finnas tillgängliga på fyra nya språk (franska, portugisiska, svenska och turkiska). Lärare har gett mycket positiv respons och säger att produkterna har hjälpt dem att skapa intresse för språk bland tonåringar som tidigare var mycket svärmotiverade. Toppklubbar och nationella förbund inom fotbollen har stött projektet i utvecklingen av produkterna. Dessa klubbar och förbund kommer nu också att utgöra basen i ett nätverk för spridning i sex länder för att föra in projektkonceptet i skolor, fotbollsakademier för ungdomar etc. Projektet har också en MySpace-länk och mer än 100 000 användare är knutna till nätverket *Soccerlingua friends*.

Soccerlingua

PROJEKTSAMORDNARE

EUROPEAN SPORTS LINGUISTIC
ACADEMY LTD.

KONTAKTUPPGIFTER

Richard Weaver
Mallards, The Avenue
Bourne End
Buckinghamshire SL8 5QY
Storbritannien
richard.weaver@soccerlingua.net

PARTNERSKAP

7 partner från DE, ES, IT, NL
och UK

WEBBPLATS

<http://www.soccerlingua.net>

PROJEKTETS VARAKTIGHET

2003–2005

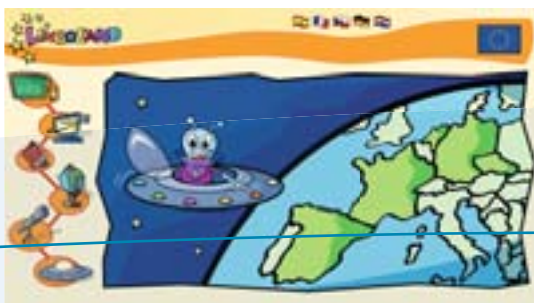
Inom detta projekt skapades en attraktiv Internetplattform för att främja språkligt och kulturellt utbyte mellan elever i olika europeiska länder. Genom att göra det möjligt att kommunicera med infödda talare i samma åldersgrupp lyckades projektet förmedla andra länders levnadssätt till barnen på ett omedelbart och meningsfullt sätt och ökade därmed deras uppskattning av andra europeiska kulturer.

Lingoland hade som mål att inspirera elever i grundskolan att lära sig om andra europeiska länder och deras språk och kultur samt främja utbytet mellan elever. Inom projektet skapades en Internetplattform som gör det möjligt för lärare och elever att ta kontakt med varandra och utveckla gemensamma utbildningsprojekt där språk och kulturer kan introduceras med hjälp av lekfulla, interaktiva uppgifter. Plattformen har en publik del och en intern del. Den publika delen innehåller spel och allmän information om språk och länder. Det finns också möjlighet att testa sina baskunskaper på fem olika språk genom ett interaktivt frågespel och en multimedieordlista. Den interna delen är avsedd för skolor som vill genomföra gemensamma projekt. I dessa fall deltar elever från grannländer gemensamt i ett "läroäventyr"

där de måste lösa en rad språkliga problem ensamma, gemensamt eller i par.

Även om den primära målgruppen var barn mellan sex och tolv år tilltalade plattformen också lärarna och ofta även föräldrarna till de barn som deltog. Genom de gemensamma uppgifterna lyckades man främja ett allmänt språkligt medvetande, självstudier och kreativitet samt motivera eleverna att lära sig fler främmande språk. Lärarna som arbetade med verktygen måste införa ett nytt undervisningssätt där eleverna fick arbeta mer självständigt med ett mer flexibelt schema och bättre tillgång till ny teknik.

Projektets webbplats har för närvarande i genomsnitt 120 000 besökare varje månad. Lingoland har också fått positiva erkännanden från experter och har tagit emot flera priser, Comenius-Siegel 2005 (för ett föredömligt multimedieprojekt), Giga-Maus 2005 (för det bästa online-verktyget för elever i grundskolans tidigare år), Erfurter Netcode (för ett högkvalitativt online-verktyg för barn) och det europeiska eLearning-priset EureleA (för ett enastående projekt inom eLärande). Projektets initiativtagare får fortfarande frågor från specialister och bjuds in för att presentera projektet.

LINGOLAND

PROJEKTSAMORDNARE

UNIVERSUM VERLAG

KONTAKTUPPGIFTER

Katharina Alexander
Tanusstraße 54
D-65183 Wiesbaden
kalexander@universum.de

PARTNERSKAP

7 partner från CZ, DE, ES, FR
och NL

WEBBPLATS

<http://www.lingoland.net>

PROJEKTETS VARAKTIGHET

2002–2005

Ytterligare information om programmet Comenius 2007–2013

Mål och insatser

26 |

Programmet Comenius har som mål att

- bland unga människor och undervisande personal utveckla kunskapen om och förståelsen för de europeiska kulturernas och språkens mångfald och deras värde,
- hjälpa unga människor att förvärva den grundläggande livskunskap och det kunnande de behöver för sin personliga utveckling, för framtida anställning och för ett aktivt europeiskt medborgarskap.

Mer specifikt ska verksamheten

- förbättra kvaliteten på och utöka rörligheten för elever och undervisande personal i olika medlemsstater,
- förbättra kvaliteten på och utöka partnerskap mellan skolor i olika medlemsstater, så att minst tre miljoner elever deltar i gemensam utbildningsverksamhet under programmets löptid,
- uppmuntra inläring av moderna främmande språk,
- stödja utvecklingen av innovativt innehåll, tjänster, pedagogik och praktik för livslångt lärande, grundat på informations- och kommunikationsteknik,
- höja kvaliteten och den europeiska dimensionen i lärarutbildningen,
- stödja förbättringar av pedagogiska metoder och skolförvaltning.

Vem kan delta?

I stort sett alla som är verksamma inom skolutbildning kan delta i programmet, till exempel

- elever i skolan till och med gymnasiet,
- skolor, lärare och övrig personal vid skolorna,
- föreningar, ideella organisationer, icke-statliga organisationer och företrädare för personer som är engagerade i skolutbildning,
- personer och organ som ansvarar för organisation och tillhandahållande av utbildning på lokal, regional och nationell nivå,
- forskningscentrum och forskningsorgan som sysslar med frågor som rör livslångt lärande, högre utbildningsanstalter samt organ som tillhandahåller vägledning, rådgivning och information.

Comenius stöder följande verksamheter

Enskilda personers rörlighet vilket kan omfatta:

Utbyte av elever och undervisande personal, deltagande i fortbildning för lärare och övrig undervisande personal, förberedande besök i samband med skolpartnerskap och Comenius assistenttjänster för blivande lärare i ett annat europeiskt land.

Comenius assistenttjänster har två huvudmål. De ger assistenterna, som

är blivande lärare, möjligheten att utöka sina kunskaper i andra europeiska språk, om andra europeiska länder och deras utbildningssystem samt förbättra sina pedagogiska färdigheter. De bidrar också till att förbättra språkkunskaperna hos eleverna vid värdskolorna och öka såväl deras motivation att lära sig språk som deras intresse för assistentens land och kultur.

Fortbildningsstipendier beviljas för att ge lärare eller andra personal-

kategorier inom skolutbildningsområdet möjlighet att delta i fortbildning under mellan en och sex veckor i ett annat land än det land där de vanligen arbetar.

Utbildningen kan vara i form av en kurs, en konferens eller ett seminarium. Den kan också vara i form av praktik i handeln eller inom industrin, eller i en offentlig eller icke-statlig organisation där den anses kunna bidra till att uppfylla de syften som anges ovan.

Partnerskap mellan skolor

- Partnerskap mellan skolor från olika europeiska länder kan syfta till att utarbeta gemensamma utbildningsprojekt för eleverna och deras lärare. Partnerskapen hjälper elever och lärare att tillägna sig färdigheter och förbättra sitt kunnande inte bara inom ämnet eller ämnesområdet som projektet berör utan också i fråga om lagarbete, sociala relationer samt planering och genomförande av projektaktiviteter. Dessutom bidrar partnerskapen till fördjupade informations- och kommunikationstekniska kunskaper. Genom att delta i partnerskap mellan skolor från olika länder får också elever och lärare möjlighet att använda främmande språk och öka sin motivation för språkinläring.

Multilaterala projekt

- Projekten kan syfta till att utarbeta, främja och sprida bästa utbildningsmetoder, utveckla eller utbyta erfarenheter av system för tillhandahållande av information eller vägledning som särskilt är riktade till studerande, lärare och annan personal som berörs av programmet Comenius, samt utarbeta, främja och sprida nya kurser för lärare eller nytt kursinnehåll.

Multilaterala nätverk

- Nätverken kan syfta till att utveckla utbildning inom nätverkens ämne eller ämnesområde, till gagn för nätverken själva eller utbildning i vidare bemärkelse, förvärva och sprida relevant god praxis och innovation, tillhandahålla stöd till innehållet i andras projekt och partnerskap samt främja utvecklingen av behovsanalys och dess praktiska tillämpning inom skolutbildningen.

Livslångt lärande

28 |

Europa genomgår just nu en radikal förändring mot att bli ett världsledande kunskapsbaserat samhälle. Det betyder att de kunskaper och innovationer som förändringen medför är EU:s mest värdefulla tillgångar, i synnerhet som den globala konkurrensen blir allt mer intensiv inom alla sektorer.

Detta innebär att högkvalitativ utbildning inom skolor och högre utbildningsanstalter är viktigare än någonsin. EU-medborgarnas kunskapsbas måste dessutom ständigt förnyas genom fortbildning och utbildning för att de ska bli rustade att hantera dagens utmaningar och den teknik som är under ständig utveckling. Europeiska unionen har redan skapat en sjudande inre marknad och infört en gemensam valuta, euron. Den tredje utmaningen är nu att komplettera dessa insatser med en äkta europeisk arbetsmarknad där välutbildade medborgare med goda fackkunskaper kan ta sina meriter med sig över gränserna.

Ett integrerat program för allmän och yrkesinriktad utbildning

Europeiska kommissionen har samlat sina olika allmänna och yrkesinriktade utbildningsprogram under ett och samma tak, programmet för livslångt lärande. Det nya programmet, med en betydande budget på närmare 7 miljarder euro för perioden 2007–2013, ersätter de tidigare programmen för allmän och yrkesinriktad utbildning samt eLearning-programmet vilka upphörde 2006.

Det nya programmet för livslångt lärande gör det möjligt för individer i alla skeden av livet att ägna sig åt stimulerande möjligheter till lärande runt om i Europa. Det består av fyra sektorsprogram: Comenius (för skolor), Erasmus (för högre utbildning), Leonardo da Vinci (för yrkesutbildning) och Grundtvig (för vuxenutbildning).

Ett övergripande program kompletterar de fyra sektorsprogrammen för att säkerställa att de bästa resultaten uppnås. Fyra centrala verksamhetsområden fokuserar på policy-samarbete, språk, informations- och kommunikationsteknik samt effektiv spridning och effektivt utnyttjande av projektresultat.

Slutligen ska programmet Jean Monet stimulera undervisning, analys och debatt inom den europeiska integrationsprocessen vid högre utbildningsanstalter över hela världen.

Hur ansöker man?

Ansökningsprocessen, stödets nivå och det minsta antalet partner som krävs varierar beroende på typ av verksamhet. Din första kontaktpunkt för allmänna frågor om programmen, informationsmaterial, finansiering, ansökningsprocedur och ansökningshandlingar är de nationella programkontoren som har inrättats i varje deltagarland.

En lista över alla nationella programkontor i deltagarländerna finns på
http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/national_en.html

För detaljerad information om ansökningar hänvisas också till följande webbplats:
http://ec.europa.eu/education/programmes/llp/index_en.html

Europeiska kommissionen

Comenius: Framgångssagor – Europa skapar möjligheter

Luxemburg: Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer

2008 — 28 s. — 21,0 × 29,7 cm

ISBN 978-92-79-05917-9

Så skaffar du EU-publikationer

Publikationer som ges ut av publikationsbyrån och som finns till försäljning kan beställas på EU Bookshop <http://bookshop.europa.eu> via olika försäljningskontor.

Du kan också beställa en förteckning över våra internationella försäljningsställen genom att skicka ett fax till (352) 29 29 42758.

TiLS@mmans

SEDAN 1957

NC-77-07-166-SE-C

Publikationsbyrå

Publications.europa.eu

ISBN 978-92-79-05917-9

9 789279 059179